ضمایر [این]

وصیت همایون خرم شنیدنی شد

آلبوم موسیقی «نازنگه» به آهنگسازی مرحوم همایون خرم و تنظیم بابک شهرکی منتشر شد

همایون خرم دی ۱۳۹۱ به جهان باقی کوچید و اوایل سال ۱۳۹۲ رضا طیبی به فرزندنش پیشنهاد انتشار یک آلبوم را داد. فرزند همایون خرم پذیرفت و شرایط را برای کار فراهم کرد. بابک شهرکی تنظیم قطعات را برعهده گرفت و سامان احتشامی نیز نوازندگی پیانو در آواز بیات اصفهان را به این مجموعه هدیه داد تا نازنگه منتشر شد.

«راز جاودان» با ترانه رضا طیبی، «سازوآواز بیات اصفهان» با شعر حافظ، «دریغا» و «نازنگه» با ترانه رضا طیبی، «سازوآواز ماهور» با شعر حافظ، «پیام آشنا» با ترانه کریم فکور، «سازوآواز مخالف سه‌گاه» با شعر حافظ، «باران غم» با ترانه هدایت‌ا... نیرسینا قطعات این آلبوم را تشکیل می‌دهند.

بابک شهرکی نوازنده ویولن-ویولا-کمانچه، علی زارع نوازنده ویولن، وحید وفایی نوازنده کنترباس، پدرام شهرکی نوازنده پیانو، فضل‌ا... شهرکی نوازنده تمبک، امیرحسین رضا نوازنده تار، رابعه زند نوازنده قانون، نازنین ابراهیمی نوازنده فلوت، سامان احتشامی نوازنده پیانو نوازندگان این آلبوم را تشکیل می‌دهند که قطعات آن بین سال‌های ۱۳۹۴ تا ۱۳۹۷ در استودیو «پارت» ضبط شده‌اند.

رضا خرم، فرزند مرحوم همایون خرم نوشتاری درباره این آلبوم دارد که مهر منتشر کرده و در بخش‌هایی از آن آمده است: «بازخوانی آثاری که شهرت و مقبولیت خاص و عام را در سطح وسیع کسب کرده‌اند، انگیزه‌ای است که می‌توان گفت تقریبا هیچ خواننده حرفه‌ای و پرکاری را رها نکرده است. آثار جاودان زنده‌یاد استاد همایون خرم گذشته از مقبولیت همه‌جانبه در زمان ساخت و ضبط و اجرای اولیه‌شان در دو دهه آخر عمر دنیوی استاد از چنان محبوبیت مضاعفی بهره‌مند شد که می‌توان گفت هیچ آهنگسازی در تاریخ موسیقی ایران چنین اقبال هنری و اجتماعی را نداشته است.

سیدرضا طیبی، خواننده‌ای با تجربه و دارای صدایی نیرومند، رسا و تعلیم‌دیده نزد بسیاری اساتید یکی از جدیدترین رهروان این گوی و میدان است که توانسته با توجه به پشتوانه دانش موسیقایی و دریافت‌های شخصی و تکنیک آوازی خاص خود و همچنین متعلق‌بودن به نسل دهه ۵۰ شمسی که با نغمه‌های موسیقی آن دوران عجین‌ترند با طراحی و اجرای سه آواز در مایه‌های بیات اصفهان، ماهور و مخالف سه‌گاه، آوازخوانی خود را نیز در کنار اجرای هنرمندانه این تصانیف به خوبی به اثبات برساند.

تابستان ۱۳۹۱ در اجرای کنسرتی به همراه پدر برای اولین بار شاهد اجرای آقای رضا طیبی بودم. در پایان پدر گفت: «رضا جان ایشان خواننده‌ای بسیار توانا و بااخلاقی است و چند سالی است که می‌شناسمش.» مدتی قبل از درگذشت‌شان به بنده فرمودند: «خواننده جوان اراکی چندباری تماس گرفتند و در مورد آهنگ‌هایی با هم صحبت کردیم. به نظرم اجرای مجدد آنها با صدای ایشان مجموعه جالبی می‌شود. یک کاری برایش انجام بده.» با لبخند عرض کردم پدر شما صاحب‌اختیار هستید. دستور بدهید انجام می‌شود.

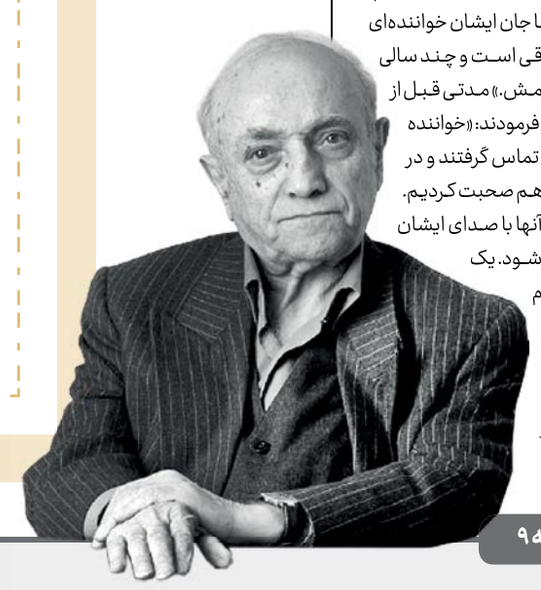

بهمنی به خانه بازگشت

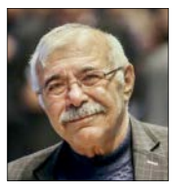

محمدعلی بهمنی از بیمارستان مرخص شد و دوره نقاهت را در خانه می‌گذراند. این خبر را ایسنا منتشر کرده و نوشته که بهمنی هفته پیش عمل جراحی قلب را پشت سر گذاشته و از بیمارستان مرخص شده است. شاعر دفترهای شعر «چتر برای چه، خیال که خیس نمی‌شود» و «من زنده‌ام هنوز و غزل فکر می‌کنم» این روزها در خانه دوران نقاهت را سپری می‌کند.

چاپلین در هند ماسک زد

آمار ابتلا به کرونا در هند چنان رکورد زده که شهروندان این کشور به شیوه‌های مختلف مردم را به زدن ماسک تشویق می‌کنند و یکی از همین روش‌های خلاقانه ماسک‌زدن به صورت چاپلین است. هنرآنلاین نوشته مرد خوش‌ذوق هندی همزمان با زادروز چارلز اسپنسر چاپلین خود را شبیه این کمدین شهیر تاریخ سینما گریم کرده و با ماسک به خیابان‌های بمبئی آمده و مردم را به ماسک‌زدن تشویق کرده است.

تقویت بنیه سینما در عرصه جلوه‌های ویژه میدانی چطور بر سینمای ایران تاثیر گذاشته است؟

دفاع به نفع سینما

فاطمه ترکاشوند
ادبیات و هنر

سینمای ایران در تولید فیلم‌ژانرها خصوصا در گونه‌هایی که از نظر تولید، گران‌تر و به لحاظ داستان و کارگردانی، پیچیده‌تر بوده‌اند همیشه بسیار ضعیف عمل کرده است. شاید علت‌های این ضعف، قابل‌درک و حتی قابل‌پذیرش باشد اما بالاخره نتایجی دارد که قابل انکار نیست.

مثلا این‌که در وضعیت فقدان یا کمبود تولیدات در ژانر تخیلی، علمی- تخیلی، تاریخی، اکشن و دیگر ژانرهایی که در آنها عنصر جلوه‌های ویژه میدانی و بصری نسبتا پررنگ‌تر است، سینمای دفاع‌مقدس و فیلم‌های جنگی تنها تولیداتی هستند که به توسعه ظرفیت‌های سینمای ایران در حوزه جلوه‌های ویژه کمک کرده‌اند. این اتفاق هم بدون همراهی و همکاری نهادهای نظامی خصوصا ارتش و سپاه امکان‌پذیر نمی‌شد؛ دو نهادی که حالا دو روز از سالروز گرامیداشت یکی‌شان گذشته و تا روز تولد دیگری هم دو روز مانده است.

نادیدنی و جذاب

جلوه‌های ویژه در فیلم یکی از آن عناصری است که بهترین حالتش وقتی اتفاق می‌افتد که به‌شدت تماشاگر را تحت تاثیر قرار می‌دهد بدون این‌که متوجه باشد در حال تماشای چه اتفاق سخت و مهمی است. ژانر جنگی هم اتفاقا یکی از همان ژانرهایی است که جلوه‌های ویژه به‌خوبی در آن حل می‌شود و از آنجا که انتظار ناخودآگاه مخاطب پیش از فیلم این است که قطعا با حجم بالایی از جلوه‌های ویژه مواجه خواهد شد، هنگام تماشای آن، به این عنصر، التفات خودآگاه ندارد و به همین خاطر به‌خوبی تحت تاثیر آن قرار می‌گیرد بدون آن که از زحمات و حجم تلاش پشت صحنه برای تدارک آن آگاهی داشته‌باشد.

تلخ اما فرصت‌ساز

به همین دلیل هم هست که ما فقط وقتی از این تلاش‌ها آگاه می‌شویم که حادثه تلخی در پشت صحنه فیلم‌ها رخ دهد وگرنه تشخیص کیفیت جلوه‌های ویژه خصوصا میدانی کار مخاطب عام نیست و چنین توقعی هم اساسا بجا نیست. موضوعی که اتفاقا محسن روزبهانی، برنده ۱۱ سیمرغ بلورین برای جلوه‌های ویژه میدانی با گلایه از آن یاد می‌کند و می‌گوید در همه جا حتی حرفه‌ای‌ترین پروژه‌های سینمایی جهان، چنین حوادثی رخ می‌دهد اما در داخل کشور ما جنجال‌ها و انتقادات بیش از حد معمول است که به تصمیم‌گیری‌های اشتباه در نهادهای مربوطه تامین‌کننده تجهیزات منجر شده‌است. در هر صورت می‌شود از این حوادث تلخ هم فرصت ساخت و به‌جای مانع‌تراشی برای استفاده از جلوه‌های ویژه میدانی، به ایمن‌سازی آن روی آورد و اتفاقا کار را آسان کرد تا امکان توسعه این عنصر مهم سینمایی بیشتر شود.

گنج جنگ

با تمام اینها آمار سیمرغ‌های فجر در جلوه‌های ویژه میدانی و بصری نشان می‌دهد که بخش مهمی از توسعه جلوه‌های ویژه را مدیون سینمای دفاع‌مقدس و جنگ هستیم. از میان ۳۴ سیمرغی که در ۳۴ دوره اخیر جشنواره فجر اعطا شده، ۲۴ مورد مربوط به فیلم‌های جنگی است و از میان ۱۲ سیمرغ جلوه‌های ویژه بصری هم سه مورد به فیلم‌های جنگی تعلق گرفته‌اند. بعلاوه برندگان سیمرغ‌های جلوه‌های ویژه فیلم‌های جنگی همان‌هایی هستند که در سایر فیلم‌های غیرجنگی برای همین عرصه نامزد شده‌اند که باز هم به اذعان محسن روزبهانی، اگرچه نشانه مساله نه‌چندان خوشایند تخصصی نشدن جلوه‌های ویژه در سینمای ایران است اما به‌هرحال این را هم نشان می‌دهد که سینمای جنگ سهم عظیمی در توانمندسازی سینمای ما در عرصه جلوه‌های ویژه داشته‌است.

برای سپاه و ارتش

۲۹ فروردین هر سال روز ارتش و دوم اردیبهشت هم سالروز تاسیس سپاه است. هرچند نقش و جایگاه این نهادها در سینمای کشور صرفا به موضوع تدارک جلوه‌های ویژه محدود نمی‌شود و این دو نهاد، در مقام فیلمساز و حتی سینمادار هم قابل بحث و بررسی هستند اما شاید جلوه‌های ویژه آن عرصه‌ای باشد که سینما با آنها بیشترین تماس را داشته و محصولات جذاب و ماندگاری را هم به سینمای ایران تقدیم کرده‌است.

> ۲۹ فروردین هر سال روز ارتش و ۲ اردیبهشت ماه هم سالروز تاسیس سپاه است. هرچند نقش و جایگاه این نهادها در سینمای کشور صرفا به موضوع تدارک جلوه‌های ویژه محدود نمی‌شود و این دو نهاد، در مقام فیلمساز و حتی سینمادار هم قابل بحث و بررسی هستند

آموختیم حتی از خاطرات تلخ

سال ۱۳۷۳

سرصحنه فیلم «خط آتش»

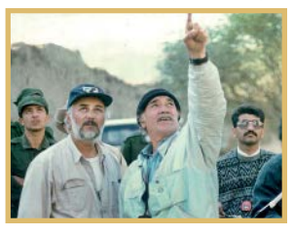

سیدعلی سجادی حسینی، کارگردان، درحال آماده شدن برای فیلمبرداری است که یک گلوله از یکی از سلاح‌های موجود در صحنه شلیک می‌شود و بر پیشانی او می‌نشیند.

سال ۱۳۷۴

سرصحنه فیلم «قطعه‌ای از بهشت»

قاسم دهقان، بازیگر و طراح صحنه و مشاور نظامی پروژه چند بار صحنه را پیش از ضبط تمرین می‌کند.

همه چیز به نظر خوب می‌آید. برداشت شروع می‌شود. دهقان شروع به دویدن می‌کند و به درون گودالی شیرجه می‌زند. آنجا اما مین‌های بازمانده از دوران جنگ انتظارش را می‌کشند. او مهمان شهدا می‌شود.

سال ۱۳۸۲

سرصحنه «خداحافظ رفیق»

چهار هنرور لباس غواصی پوشیده و تجهیزات نظامی را سوار کرده‌اند. لب آب ایستاده‌اند تا آماده ضبط صحنه شوند اما آب غافلگیرشان می‌کند. سنگینی تجهیزات نظامی هر چهار نفر را به قعر آب می‌کشد.

سال ۱۳۸۷

سرصحنه «شب واقعه»

جوانی بومی بدون تجربه بازیگری و بدلکاری نشان داده که می‌تواند به داخل آب برود و پس از شنا برگردد. این بار اما هرقدر منتظر می‌مانند، خبری از او نمی‌شود. آب دیگر بنا ندارد جوان را برگرداند.

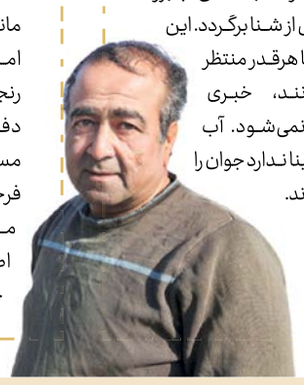

سال ۱۳۹۳

سرصحنه «معراجی‌ها»

انفجارهای فیلم را قرار است با مواد نظامی بزنند و مثل همیشه خطر همان اطراف می‌پلکد. هنوز مانده‌است تا برداشت آغاز شود اما انفجار صبر ندارد. علی‌اکبر رنجبر مدیر شهرک سینمایی دفاع‌مقدس، جواد شریفی‌راد مسؤول جلوه‌های ویژه، رضا فرجی دستیار تولید، مهدی مرادی جلوه‌های ویژه و جمشید اصفهانی‌فر، نگهبان در این حادثه تلخ معراجی می‌شوند.

ادامه از صفحه ۹

مادر همه فرزندان سینما

ادامه از صفحه ۹

شاید به‌دلیل همین تمایل کارگردان‌های ایرانی به دعوت از او برای ایفای نقش مادر بوده است که خیرآبادی همچنان و با گذشت بیش از یک دهه از درگذشتش رکورددار حضور در فیلم‌ها و سریال‌های ایرانی است؛ بیش از ۱۵۰ فیلم و مجموعه تلویزیونی. اولین‌شان سال ۱۳۳۲ و آخرین‌شان سال ۱۳۸۳، البته اگر حضور کوتاه و نمادین‌اش در فیلم «شیرین» عباس کیارستمی در سال ۱۳۸۷ را هم به این فهرست اضافه کنیم می‌شود ۶۵ سال حضور و البته اگر حضورش در تئاتر را بنا قرار بدهیم باید چند سالی از سال ۱۳۳۲ هم عقب‌تر برویم و آن‌طور که داریوش اسدزاده گفته بود، سال شروع فعالیتش را سال ۱۳۲۶ درنظر آوریم، حالا می‌شود ۷۱ سال. شگفت‌انگیز است نه؟ یادش گرامی. امروز، یازدهمین سالروز درگذشت اوست. ثریا قاسمی که دخترش است، گفته بود: «مادر من خیلی رنج برد و به آن حدی که در توانش بود، نرسید. به آن حدی که در شأنش بود، به او رسیدگی نشد و آن حدی که باید زندگی‌اش به لحاظ رفاه تامین می‌شد، نشد. ما هر دو آرامش و آسایش را دوست داشتیم و اهل شو دادن نبودیم و همیشه از جاهای شلوغ نمایش دادن خودمان پرهیز می‌کردیم.» خیرآبادی هم در واپسین گفت‌وگویش در سال ۸۸ درباره دخترش گفته بود: «خوشبختانه دختری مثل ثریا قاسمی دارم که همه او را می‌شناسند. ۶۲ سال در این کار بوده‌ام و کار کرده‌ام و همه می‌دانند که من همین یک دختر را دارم و او هم تمام جانش را برای من می‌گذارد.» عمر خانم قاسمی هم دراز باد. این خاطره را از زنده‌یاد داریوش اسدزاده هم بخوانید: «یک روز سرصحنه فیلمبرداری بودیم که در سکانسی سرش فریاد زدم. این ماجرا برایش گران تمام شد و ناراحت بود. من هم گفتم این لوکیشن، این دوربین، همه مردانه است، پس اگر فریادی هم زده شد نباید ناراحت شوید. کار به جایی رسید که تا یک هفته من و خانم خیرآبادی با همدیگر حرف نمی‌زدیم اما به‌قدری به کارمان ایمان داشتیم و برایش ارزش قائل می‌شدیم که این قهر کردن در بازی‌ها تاثیری نداشت و کارمان را انجام می‌دادیم. یک هفته بعد وقتی خانم خیرآبادی از من خواست تا ناهاری را که آورده بود با هم بخوریم، کدورتی هم که بین‌مان بود از بین رفت.»

سینمای جهان

«کمپ دیوید»ی از نوع دیگر

همکاری دوباره گرینگراس با تام هنکس

کیکاووس زیاری
سینمای جهان

شاید نام یکی از محصولات جدید سینمایی «شب کمپ دیوید» باشد، اما تماشاگران سینما باید مطمئن باشند داستانش هیچ ارتباطی با واقعه مهم توافق دهه هفتادی کمپ دیوید ندارد! این فیلم را پل گرینگراس کارگردانی می‌کند که سابقه بسیار خوبی در ساخت فیلم‌هایی درام با مضامین تند و پرهیجان سیاسی دارد. به صورت طبیعی، تماشاگران و منتقدانی که کارهای قبلی فیلمساز همچون «یکشنبه سیاه» و «یونایتد ۹۳» را دیده‌اند، چشم انتظار یک اثر تماشایی و جذاب سیاسی جدید از او باشند. این اشتیاق زمانی بیشتر می‌شود که بدانیم قرار است یکی از نقش‌های اصلی فیلم جدید را تام هنکس بازی کند.

فیلمنامه اقتباسی شب کمپ دیوید، با نگاهی به داستان پرخواننده و موفق سال ۱۹۶۵ فلچر نبل نوشته می‌شود. کار نگارش فیلمنامه را خود گرینگراس انجام می‌دهد و هزینه تولید ۶۰ میلیون دلاری آن را شرکت یونیورسال پرداخت خواهد کرد.

یونیورسال و گرینگراس سال گذشته میلادی درام جنگی تاریخی «اخبار دنیا» را با یکدیگر همکاری کردند که مورد توجه عمومی قرار گرفت. داستان نبل در دوران جنگ سرد اتفاق می‌افتد و درباره نزاع سیاسی بین دو کشور آمریکا و اتحاد جماهیر شوروی و رقابت‌های بین آنهاست.

شخصیت محوری این داستان یک سناتور آمریکایی است و براساس شواهدی که به دست می‌آورد، به این نتیجه می‌رسد رئیس‌جمهور کشورش از نظر عقلانی فاقد تعادل است. به پارانویایی عجیب و غریب گرفتار شده است. براساس این پارانویا، رئیس‌جمهور طرفدار اتحاد شوروی شده و به‌دنبال برقراری روابطی بسیار نزدیک و دوستانه با روس‌هاست. این دوستی می‌تواند پیامدهایی بسیار منفی برای آمریکا داشته باشد و حتی باعث شو

صورت زائده‌ای برای روس‌ها د

فیلم تا آنجا پیش می‌رود که

را مطرح می‌کند رئیس جمهو

پارانویا شده‌است یا این سـ

گرینگراس برای کسانی که می‌

نام فیلم با ماجراهای آن را بدا

کنند تا فیلم اکران عمومی شو

که داستان نبل را خوانده‌اند،

می‌دانند و احتمالا منظور گرینگ

بوده که تا حالا کتاب را مطالعه نـ

برای شروع کار فیلمبرداری شـ

اعلام نشده است، اما مدیران

امیدوارند آن را برای نمایش عـ

سال ۲۰۲۲ آماده کنند. قرارداد فا

صلح کمپ دیوید که ارتباطی با